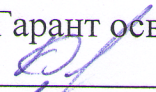

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
САДІВНИЦТВА**

Кафедра української та іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
 Юрій Кисельов
«11» серпень 2023

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій

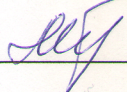
Освітньо-наукова програма: Геодезія та землеустрій

Факультет: лісового і садово-паркового господарства

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» освітньо-наукової програми «Геодезія та землеустрій». Умань: Уманський НУС, 2023. 10 с.

Розробник: к. пед. н., доцент кафедри української та іноземних мов

 Людмила МОВЧАН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української та іноземних мов

Протокол від «30» 08 2023 р. №1

Завідувач кафедри української та іноземних мов,
к. пед. н., доцент

 Наталія КОМІСАРЕНКО

«30» 08 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісівництва та садово-паркового господарства

Протокол від «5» вересня 2023 р. № 1.

Голова науково-методичної комісії факультету лісівництва та садово-паркового господарства
к. с.-г. н., доцент

 Михайло ШЕМЯКІН

«5» вересня 2023 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1 - й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»	Лекції	
		20 год.	.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Самостійна робота	
		46 год.	
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завдання дисципліни: забезпечення умінь та практичних навичок щодо володіння державною мовою на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; надання здобувачам вищої освіти знань та умінь щодо комплексного розв'язання професійних завдань у галузі архітектури та будівництва; формування навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвитку студентів **компетентностей:**

інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

загальних:

- ЗК.1. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

фахові:

- ФК 1. Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти.

Дисципліна «Українська мова» є однією із початкових у схемі підготовки майбутніх фахівців. Вона є фундаментальною та базується на теоретичних і практичних знаннях студентів, отриманих в загальноосвітніх навчальних закладах під час вивчення української мов.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I Особливості розвитку мовної системи.

Змістовий модуль 1. Літературна мова. Орфографія.

Тема 1. Роль і значення мови в суспільному житті. Функції мови.

Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.

Змістовий модуль 2. Лексикологія та фразеологія.

Тема 3. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні.

Змістовий модуль 3. Морфологія.

Тема 4. Особливості використання іменника, прикметника у діловому мовленні.

Тема 5. Особливості використання числівника, займенника у діловому мовленні.

Тема 6. Особливості використання службових частин мови у діловому мовленні.

Змістовий модуль 4. Різновиди документів.

Тема 7. Ділові папери.

Тема 8. Синтаксис ділових паперів.

Тема 9. Синтаксис і пунктуація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Усього го	у тому числі					у тому числі			
л		п	інд.	с.р.	л		п	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль I. Особливості розвитку мовної системи.										
Змістовий модуль 1. Літературна мова. Орфографія.										
Тема 1. Роль і значення мови в суспільному житті. Функції мови	9	2	2		5					
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	9	2	2		5					
Разом за змістовим модулем 1	18	4	4		10					
Змістовий модуль 2. Лексикологія та фразеологія.										
Тема 3. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у діловому спілкуванні	9	2	2		5					
Разом за змістовим модулем 2	9	2	2		5					
Змістовий модуль 3. Морфологія.										
Тема 4. Особливості використання іменника, прикметника у діловому	9	2	2		5					

мовленні.										
Тема 5. Особливості використання числівник, займенника у діловому мовленні.	9	2	2		5					
Тема 6. Особливості використання службових частин мови у діловому мовленні.	11	2	4		5					
Разом за змістовим модулем 3	29	6	8		15					
Змістовий модуль 4. Різновиди документів.										
Тема 7. Ділові папери.	12	2	4		6					
Тема 8. Синтаксис ділових паперів.	11	2	4		5					
Тема 9. Синтаксис і пунктуація.	11	4	2		5					
Разом за змістовим модулем 4	34	8	10		16					
Усього годин	90	20	24		46					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Літературна мова. Орфографія.			
1.	Роль і значення мови в суспільному житті. Функції мови. Велика літера у власних назвах, наголос.	2	
2.	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Складні випадки відмінювання прізвищ, імен та імен по батькові.	2	
Змістовий модуль 2. Лексикологія та фразеологія.			
3.	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми. Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія.	2	
Змістовий модуль 3. Морфологія.			
4.	Особливості використання іменника, прикметника у діловому мовленні.	2	
5.	Особливості використання числівника, займенника у діловому мовленні.	2	
6.	Особливості використання службових частин мови у діловому мовленні.	2	
7.	Правопис та відмінювання географічних назв.	2	
Змістовий модуль 4. Різновиди документів.			
8.	Ділові папери: заява, резюме, автобіографія, пояснювальна записка, довідка.	2	
9.	Ділові папери: довідково-інформаційні документи, обліково-фінансові.	2	
10.	Синтаксис усного і писемного мовлення: синтаксичні особливості ділових паперів.	2	
11.	Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах.	2	
12.	Синтаксис і пунктуація.	2	
	Усього	24	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть год	
		денна	заочна
1.	Написати твір-роздум на тему: «Мова – душа народу.» Велика літера у власних назвах, наголос. Виконати вправи.	5	
2.	Основні стилі української мови. Підготувати оповіді/презентацію	5	
3.	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми. Підготувати реферат. Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія. Підготувати презентацію.	5	
4.	Відмінювання іменників II відміни, правопис складних іменників. Виконати вправи. Особливості використання прикметників у ділових паперах..	5	
5.	Підготувати презентацію/доповідь. Відмінювання числівника, зв'язок числівника з іменником. Виконати вправи	5	
6.	Складні випадки керування у службових документах. Прислівник по. Виконати вправи.	5	
7.	Скласти документи: довідка, доповідна, пояснювальна записка, протокол, оголошення, запрошення, витяг з протоколу.	6	
8.	Особливості використання дієслівних форм у ділових паперах. Виконати вправи. Синтаксичні особливості ділових паперів. Підготувати презентацію/доповідь. Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах. Виконати вправи.	5	
9.	Синтаксис і пунктуація.	5	
	Усього	46	

7. Методи навчання

Українська мова як дисципліна загальноосвітнього гуманітарного циклу посідає важливе місце у формуванні особистості фахівця. Особливого значення в умовах ринкової економіки і входження України в ЄС набуває практичне володіння випускниками вузів українською мовою як засобом спілкування. Професійна спрямованість курсу української мови сприяє поглибленню знань студентів з обраного фаху, опанування ними такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечить необхідну комунікацію у сферах професійного спілкування в усній та письмовій формах.

Для підготовки фахівців високого рівня використовуються такі методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи – вправи, практичні роботи, твори, реферати;
- дедуктивний метод – абстрактне мислення;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота (класні твори, самостійна письмова робота);
- самостійна робота поза контролем викладача – домашні завдання (усні та письмові);

- самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне середовище процесу Moodle:

<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2175>

Широко використовуються бінарні, інтегровані методи навчання: наочно-ілюстративний метод; наочно-проблемний; наочно-практичний. Активно впроваджуються інтерактивні методи навчання у професійній підготовці студентів (робота в малих групах, дискусії, презентації, кейс-метод, ділові та рольові ігри тощо), які необхідні для формування навичок soft skills, спрямованих на розширення особистісних та професійних компетенцій таких як: креативність, інтелектуальний розвиток, критичне мислення, комунікабельність, уміння працювати в команді.

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів проводиться під час контрольних заходів. Контрольні заходи включають поточний (модульний) та підсумковий контроль.

Поточний (модульний) контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Проведення поточного (модульного) контролю здійснюється за такими формами: самооцінювання; завдання на вибір правильної відповіді із декількох можливих; оцінювання за участь у практичних заняттях, обговореннях; письмова робота; усні відповіді на заняттях; контрольні роботи; тести.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершених етапах у вигляді складання екзамену у формі тесту.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний (модульний контроль)										Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			Мод контр	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	12	

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Мовчан Л.В. «Українська мова»: навчально-методичний посібник для студентів негуманітарного профілю». Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 57 с.

2. Мовчан Л. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 80 с.

3. Мовчан Л. В. Українська мова: методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з курсу «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Умань: ВПЦ «Візаві». 2022. 24 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я Ділове спілкування: Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 160 с.

2. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Центр учбової літ., 2019. 622 с.

3. Дедушно А.В., Сизоненко Н.М. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для здобувачів вищої освіти. К.: Ліра-К, 2019. 240 с.

4. Крашеніннікова Т.В., Поповський А.М., Руколянська Н.В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Дніпропетровськ: Вид. «Середняк Т.К.», 2015. 330 с.

5. Линчак І.М., Матвєєва Г.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) (в туризмі): Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 330 с.

6. Пентилюк М.І. Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. К.: Центр учбової літ., 2019. 220 с.

7. Плотницька І. М Ділова українська мова. К.: ЦУЛ, 2017. 256 с.

8. Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М., Кавера Н.В. Практикум з української мови за професійним спрямуванням. К.: Кондор, 2014. 296 с.

9. Караман С.О., Корпусь О.А., Тихоша В.І. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Літера ЛТД, 2013. 544 с.

10. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. 5-те видання, випр і доп. К.: Алерта, 2019. 640 с.

11. Шевчук С. В. Українське професійне мовлення. К.: Алерта, 2011. 248 с.

12. Український правопис (новий): офіційний текст. К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. 284 с.

Допоміжна

1. Афанасьєва Л.І., Іліаді О.І. Українська мова за професійним спрямуванням: методичні рекомендації для студентів факультету педагогіки та психології. Ч. І. Кропивницький, 2016. 84 с.

2. Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери. К.: А.С.К., 2003. 400 с.

3. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. Вінниця: Нова книга, 2003. 472 с.
4. Гуць М.В., Олійник І.Г., Юшук І.П. Українська мова у професійному спілкуванні. К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2004. 336 с.
5. Мовчан Л. В. Сучасний погляд на якість вищої освіти в Україні. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля: Серія «Педагогіка і психологія»*, 2017. №1(13). С. 32-38.
6. Мовчан Л.В., Комісаренко Н.О., Каричковська С.П., Чучмій І.І. Основні характеристики забезпечення якості освіти (польський досвід). *Інноваційна педагогіка*. Вип. 21. Т.2. Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2020. С. 28-33.
7. Українська мова: енциклопедія. Редкол. В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
8. Lazariiev, O., Fernos, Yu., Movchan, L., Komisarenko N., Tymchuk, S., Neshchadym, L. (2019). Definition of a Process of Forming Professional Communicative Competence of the Future Agrarian Experts. *Vision 2025: Education Excellence and Management Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage. Proceedings of the 34-th IBIMA Conf. 13–14 Nov. 2019*. Editor: Khalid S. Soliman. Madrid, Spain. P. 11099–11107.
9. Lazariiev O. Movchan L. The competence approach in teaching the second foreign language at non-linguistic university. *Вісник Черкаського національного університету: «Педагогічні науки»*. Черкаси: ЧНУ, 2018. Вип. 7. С. 3-12.

13. Інформаційні ресурси

1. Експрес-уроки Олександра Авраменка. URL: <http://xn--80aafnzkijm.xn--j1amh/11/12>
2. Наукова бібліотека. Академічна доброчесність. URL: <https://msu.edu.ua/library/akademichna-dobrochesnist/>
3. Українське ділове мовлення: бізнес спілкування. URL: <http://www.dilovamova.com/>.
4. Українська енциклопедія. URL: <http://www.uapedia.com.ua/?p=664>
5. Мова документів. Українська мова. Каталог для студентів. URL: http://helpstudenty.at.ua/publ/katalog_dlja_studenta/ukrainskij_jazyk/mova_dokumentiv/19-1-0-453
6. Правопис української мови. URL: <http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>.
7. Лекції з української мови. URL: <http://bokov.net.ua/index.php?pages=1&act=3&id=12997>.

14. Зміни у робочій програмі на 2023-2024 навчальний рік.

Відповідно до навчального плану внесено зміни в структуру дисципліни та доповнено список рекомендованої літератури